

ADMINISTRATIE
KAMP
ZEIST,
ALLE DAGEN
VAN
9 tot 11 u.
BARAK 25.

De Kampbode

OPSTELRAAD
C. DEROUX
K. QUINTENS
A. VERBIST
E. WÈVE.

DE ONMAGT VAN DEN NACHT

(*)

door Louis Grandjean.

De dag hij is niet heen, ook niet bij
nacht,
als de avondstond beheerscht het
luchtgebied,
De dag veroliet in donk're
neerlen niet,
Wordt door geen duisternis ten
sind gebracht.

Door korte wijk mist hij het donker
mit,
Dat trouweloos zijn vreugd en glans
bestrijdt;
Geloof toch niet, hij viel den nacht
ten buit,
De dag, hij duurt altijd!

Hij goud, met milde hand ver-
kwist,
Verzwaakt van 't geven altijd door
zijn licht,
Verscholen ligt hij in de hollen
dicht
der nacht. Hij komt beslist.

Door dat de daag'raad luister-
rijk verschijnt,
Gelijk een dief beschijpt een sla-
pend kamp,
Waar, bij de nachtwak brandt
een kleine lamp,
Zoo ook de dag verschijnt.

Wanzie het duizendogig star-
renkeer!
De glimvoorn lichtend door het
vochte gras,
De dag genaakt in zilveren
sluiers teer,
Schoon hij gestorven scheen.

Geloof niet aan de eeuwige duis-
ternis,
Van uwen droom, een frische
vlugslag,
Door uwe ziel, die arm aan
vreugde is,
Geroept den nieuwen dag.

O, wees gerust! niet sterven zal
uw ziel;

Reeds riddert in de schemer uw
gedacht,
Of in uw nacht een zwakke
lichtstraal viel,
Eens teedert de nieuwe dag.

~ ~ ~
Een wereld tegen waar geen
nacht zal zijn,
Geroepen door het stralend
meteoor,
Waarvan uw ziel bespeurt de
gouden gloor,
Een eeuwige zonnenschijn. —

(*) *Bijlschrift*: de Franse
dichter, Guillot de Laix, heeft
een namenspraak gedacht: Met
erbiedige vereering, zoowel als
mit kunstgevoel, heeft hij deze,
als ware 't een lauwerkrans met
Fransche bloemen doorvlochten, tel-
kens samengesteld uit eigen
dichtwerk en onderscheiden zan-
gen, ontleend aan de werken
van gerenoveerde kunstbroeders.
Een dier zangen, gedicht door 's
dichters vriend Louis Grandjean
troof mij, in 't bijzonder, troostrijk
voor u, Geïnterneerde Belgen,
die, in een vreedzaam land, ont-
brokken aan werk en familie-
kring, u als 't ware, door een
nacht van kammer voelt omge-
ven. De bekroonde dichter Guil-
lot, schonk mij op mijn vraag
weluillend en persoonlijk toestem-
ming de gehele namenspraak
voor u in het Nederlandisch te
vertalen.

Hoeve. G. L. du Guesne
Van Gogh.

EEN SINJOOR

Hij is van Antwerpen
met dien uitgerichten klank op de
tweede lettergreep. Hij behoort
tot de artiestenwereld, al is zijn
haar niet lang, noch zijn vel
Spanjaardsch bleek. Hij is boom-
groot. De stoel kraakt als hij
zich nederveet, zijn beenen open-
schuvelt, en gansch de edeldrach-
tigheid laat zien van dien ge-
strieden rijbroek, die dient voor
verlofsbrek van al de groote
mannen der kampaagne. Hij

stopt zijn pijp, want hij kwam om
te huis te zijn. De legervoorn heeft op
hem niet ingegrepen en invendig
peis ik: daar is 't. Zij zullen hem
niet temmen den fieren Vlaamschen
leeuw. Hij is piot en werd korporaal
gehombardverd, hij wist zelf niet
waarom, want hij had het nooit
op zijn borst geschreven wat hij
was, wat hij kon en wat hij worden
zou. Hij was 'n goede rechter,
maar een slecht soldaat, plicht-
getrouw aan zijn vaderlandsch in-
stinkt, wantrouwig van alle con-
venties en slenter. Hij heeft Vlaan-
deren ingezwolgen en antwerpen,
en als hij daarvan spreekt glinstert
zijn oog, en hij kijkt in de lucht
als naar een visioen. Hij is een
geweldige maar becidelt den
storm, want hij kan bidden, ge-
doozig lijkt een kind. Hij zou een
regiment kunnen leiden ten zega-
praal. Hij is de leider van zijn
regiment door zijn hart, want de
jongens, die lijnsperwig zijn omdat
zij met het hart zoeken, hebben
zijn macht geraden en hij is hun
biedstouder geworden. Een pi-
otter, die 't voor iemand hebben,
blijven trouw tot den dood. Zij
behooren immers tot de Vlaan-
sche sukkel, die niet veel ge-
woon zijn, en die iets in zich
voelen groeien als iemand met
een stukje hart hun donker
leven verlicht, verzacht, verzest.
Hij zelf vindt niets zoo schoon en
eigenaardig als een piot. Daar
zou hij wen op zitten kijken,
hem beloven en beluisteren, vol
invendig smekken aan die mil-
lienenoudige menscheijkheid,
gezond, zegt hij, lijkt de steun-
ambachtsche grond, en wild lijkt
de Noorderwind die weervelt over
de duinen. Hij is een Vlaming,
die nooit filosofeert, nooit peze-
weeft, Vlaming met een dander-
slag en 't is daarmee al. Luen-
velt hij, 't is voor God en Vlaan-
deren. Zoo wil hij het op zijn graf.
Zoo schreef hij het in zijn testa-
ment, dat hij mij ter bewaring gaf.
Waar leeft hij, als de oorlog
stopt, leeft hij, dan loopt hij als
een bezetene, en luidt de klok-
ken van Antwerpen, en steekt
den zwarten leeuw op gulden
veld, op den Lieve Vrouwenoren,
en zingt met zijn forse stem:

de Schelde van Peter Benoit.
 En wijl hij mij dat alles geestdrif-
 tig zegt is hij recht gesprengen,
 al wou hij edens een klok slaan
 luiden. Gelukkig, er zijn geen
 klokken, goed voor handjuwelen,
 in dit zandagdoode land, en
 al Brugelands oude kathedraal-
 klokken samen zijn niet mach-
 tig genoeg van elk van ons
 dien dag. Hij is simpele piot,
 een beetje korporaal, hij cult
 zakskens en eet beschuiten, en
 drinkt slecht bier en als hij dronken
 is, 't is mit liefde of mit wanhoop
 voor Vlaanderen. Op wacht staande,
 zong hij eens met zijn kathedraalstem
 de Schelde, en de Duitschers ant-
 woorden in hoor met de Wacht am
 Rhein, maar hij was hun de baas,
 lijk 't recht de baas is van het on-
 recht. Zijn officier gaf hem een dag
 arrest voor zijn antstrategische va-
 derlandsche daad, maar 't was
 het waard. Veel heeft hij geleden
 binst deze oorlogsjaren: 't leed van
 elken piot vooreerst dat is geldnood,
 ijs, sneeuw, water, modder, wind,
 bijtende zon, slavenwerk, hocienee-
 ring, honger, dorst, angst, vrees,
 wat weet ik al, maar dat kan er
 al door, omdat het er door moet.
 Hij is immers een gezonde bloogaard,
 opgewekt met pap en aardappe-
 len en den dauw des hemels.
 Piottenmiseric, dat vervliegt. De
 laek zit hun dicht bij den troan, en
 't eene bluscht het andere, lijk bij
 kinders. De piotten immers zeg-
 gen 't zelf dat zij groote kinders
 geworden zijn. Och, 't is veel beter
 dan de huidige caste van kleine
 menschjes-geen-groot, die zich
 verhelden en verbeelijken met 't bloed
 van anderen. Jan beleeft hij al de
 onrust om de diebaren gebleven in
 't bezette land, en meest om zijn
 moeder, och ja, de moeders het
 begin en het einde, het wezen en
 de keurstof der Vlaamsche vader-
 landsliefde; en ook om haar, die
 Bilda noemt, de schrandere Ant-
 werpsche kerlinne, in houwe trouw,
 met Gods genade, zijn vrouw eens-
 draags, en de moeder van lieve en
 van vele Vlaamsche kerclingskens.
 Waar meer nog lijdt hij; hij heeft
 de waarheid, het recht en de recht-
 zinnigheid lief, en dat alles wordt
 geknevelband: en valsheid en
 lufgentaal doen hem stikken in
 vermurde kunstmatigheid, hem, een
 natuurkind, een ideaalverliefde,
 een kruisriddere, met zoon teedere,
 sijngewoelige kunstenaarsziel. Hij
 heeft de macht niet om te hateren;
 hij is te goed en zoet. Hij heeft het
 genot niet der liefdesverwraak
 door haat. Liefhebben is immers
 lijden, lijk een martelaar, in
 deze dagen van liefdeschijn. In 't
 midden waar hij leeft vermoeden
 velen zijn' ziel niet, met onver-
 schilligheid en mediocriteit. Hij is
 te fier om zich zelf op te dringen.
 Wat baat het? Wou zou hem

toch misprijzen als een raaskaller,
 een overdrevene, een lawijdmaker,
 een gloriezeker. Hij verstaan geen
 idealisme, zij die enkel praten
 kunnen over wijn, vrouwen en
 bevoordering. En toch staat hij
 pol, bechoten voor en achter, en
 de handdruk van het volkskind
 met hem in de loopgrachten ver-
 zoent hem met zijn piottenleven.
 Er is geen groter liefde dan zijn
 leven te geven voor zijn vrienden.
 Er is geen groter liefde dan de
 schatten van zijn hogere ziel me-
 de te deelen aan de volksjongens.
 In de weg daartoe is huns gelijke
 te worden. Dat is meer dan kunst,
 dat is apostelschap. Wou zitten
 wij te praten over alles, buiten de
 wereld thans, in de villa "laet
 mij gerust," en tuschen de woorden
 lezen wij gedachten en gevoelens en
 als het uwe van scheiden Komt,
 blijft er nog veel te zeggen. Daar
 trekt hij heen, en ik kijk hem
 weemoedig achterna. Och, 't wou
 dat 't uchtend ware reeds, dan
 treed ik op 't altaar, dat mijn
 jeugd verblijdt, en geef dien
 lieven jongen een memento bij 't
 bloed van Dns Heer. "Heer, door
 de macht van uw bloed, bewaar
 dat jonge bloed voor Vlaanderen
 en voor U."

Lator L. J. Calleraent, o. p.

De Stem uit België.
 (verschijnend te Londen)

11 JULI

Zoals in dat der en-
 kelingen dagen zijn die een blijvende
 betekenis hebben, zijn er in het le-
 ven van een volk dagen die een-
 wig en altijd zullen gevierd wor-
 den, die door de eeuwen heen de
 klokken, die stemmen onzer steunen
 reizen aan 't zingen zullen brin-
 gen, die tuschen groen der plei-
 nen en langs de gevels der straten
 de vlaggen in de zon zullen doen
 schitteren, omdat op die dagen een
 feit wordt herdacht dat van zoon
 groote betekenis is voor het be-
 staan van dat volk, dat zijn we-
 zen, de vorm van zijn bestaan in
 zijn geboorte met dat feit als
 ramensmelt.

Zoo hebben wij Vla-
 mingen onzer dag der Gulden
 Sporen, den dag waarop wij her-
 denken in de blakende geest-
 drift onzer rostraste hoop, het
 groote feit der vrijwording van
 Vlaanderen van onder 't vreemde
 juk, Symbool en voorteken van
 zijn nieuwe vrijmaking, van weem-
 de invloeden, die komen zal.

In de 14de eeuw be-
 stond er een Vlaanderen, rijk aan
 innerlijke kracht, dat dorstte

naar de vrijheid die die kracht
 zou laten ontluiken tot hoogen
 bloei en grooten welstand; in de
 20de leven wij in datzelfde Vlaan-
 deren even rijk, rijker nog mis-
 schien aan bewuste scheppings-
 kracht en even dorstend naar
 vrijheid.

Een reizen rond de
 Vlaamsche vete de waken van
 logen en verraad waarbinnen
 hare vijanden haar dachten te
 smoren, maar in de modder der
 moerassen van Groeningen stik-
 ten logen en verraad en Vl.
 werd vrij. Gelukkig! voor niet
 lang.

Wou is de zucht van
 Vl. om over zich zelf vrij te mo-
 gen beschikken als het een groot
 volk past, een luid geroep ge-
 worden; weemom zijn later en
 logen daar en leggen de hand
 in die der verraders om Vlaan-
 deren vrijheid in de wieg te
 wougen.

Wou, wij willen
 wat is recht en zullen winnen
 wat wij willen.

In de rotte moerassen
 van hun eigen onzeker bestaan
 zullen logen, later en verraad
 stikken en wij zal Vl. zijn,
 voor altijd wij den weg opgaan
 van groeten bloei, rijkdom en
 schepende kracht.

A.V.

VOORDRACHT

Vrijdag laatst hield
 de Heer Sanson een voordracht
 over berchaafde omgangstaal in
 Vlaanderen. Spreker waarschuwde
 al dadelijk, dat hij niet zinnens
 was dit onderwerp wetenschappelijk
 te behandelen, maar daar
 rond een praatje te houden.
 Zoo berchaafd, wordt het een
 zeer rekbaar onderwerp, en spr.
 bracht er dan ook alles bij te pas.
 Hij woude zich een van den hak-
 op den tak-springer, en dat zul-
 len wel alle toehoorders toegeven.
 Een beknopt overzicht te geven
 van het geheel ware ondoenlijk.
 Liefheer enkele grepen uit deze
 voordracht.

Naar den oorlog be-
 gan men meer aandacht te
 schenken aan de gemeenschap-
 pelijke nitspraak van het Neder-
 landsch, ook in Vlaanderen,
 waar zij ingang gevonden had,
 en bevondend werd, door het
 streven van de Vereeniging voor
 de berchaafde omgangstaal. Doch
 er was nog veel te doen. - Op
 het tooneel bijv. vierde nog in
 bijna alle steden, de gewetspraak
 hoogtij, zoo ging een groot deel
 van den berchaafden invloed

der tooneeluitvoeringen te loor; en de Nederlandsche onderwijsboeken konden in de scholen niet gebruikt worden, omdat ze niet begrepen werden. Toen de oorlog kwam, wreesde men, dat dit nauwelijks begonnen werk zou te niet gaan, dat verdere pogingen zouden schipbreuk lijden te midden van het krijgsmoer. Het tegenovergestelde gebeurde; er heeft een keuring plaats gehad, ten goede. Een paar voorbeelden. Men wordt op het tooneel alleen nog beschaafd Nederlandsch gesproken; en de stad Brussel, waar voor den oorlog maar een Vlaamsche schouwburg, — en dan nog met aanzienlijke geldelijke ondersteuning, — kon in 't leven gehouden worden, telt nu vier Vlaamsche schouwburgen. — "Hoe komt dat?" — vraagt spreker; en hij besluit: — "Ik zou een antwoord kunnen geven, maar het past mij niet." — Ook in de pers, met het oog op de taal, is een merkwaardige verbetering waar te nemen; men zou er tevergeefs de vischrijventaal en de gemeene scheldwoorden van voor den oorlog in zoeken. De redenaars spreken een gekuischte, zuivere taal. — Er is een reusachtige ommekeer in praten, denken en handelen. Er komt meer en meer beschaving, omdat het natuurlijke instrument, de Nederlandsche taal, overal onbetermerd kan dienst doen.

De Hr. Lamson is heel tactisch opgetreden, doch hoe tactisch ook, zijne activistische sympathieën heeft hij niet kunnen verduiken. Het is nderen toehouder meer dan duidelijk gebleken, dat spr. het activisme een warm hart toedraagt.

H. G.

KENNISGEVING =

De Kolonel Vermeulen, voorzitter van het Comité der Vlaamsche school, deelt mij mede dat lettende op den mensch daar een aantal Belgische geïnterneerden gewit, en tevens om aan een praktische behoeftte te beantwoorden, zijn Excellentie, de Belgische Minister van Kunsten en Wetenschappen voornemens is voorbereidende cursussen, opleidend tot de normaal-school die te Amersfoort geopend is, in de Kampen op te richten. De geïnterneerden in deze Legerplaats welke die cursussen wenschen te volgen worden verzocht hunne aanvraag in te zenden voor

15 Juli, aan den sergeant Geysen, Bureau 1 (onderwijs).

De aanvraag moet aanduiden welke studies de candidaat gedaan heeft en welke sectie (Vlaamsche of Waalsche) hij wenscht te volgen.

Legerplaats bij Keist,
4 Juli 1918.
De Kolonel,
(w. g.) Dosterman.

EENE — FEESTVIERING —

Het is ons zeer aangenaam den Vlaamschen Kring van Amersfoort geluk te mogen wenschen met zijn eënjarij bestaan en met de waardige wijze waarop de stichting en het afgelegde werk werd herdacht. Het is een feit dat die Vlaamsche feestviering niemand aanstoet heeft gegeven en dat de vrijheid van ieder daar bij eerbiedigd is geworden.

Het een moer af-ficheplaat, geschilderd door den Hr. Spitsaent die het programma bekend maakte, werd reeds acht dagen te voren het feest recht-laar gemaakt, en al dadelijk kon men zien dat de belangstelling voor dat programma tot een groot enthousiasme zou groeien.

En aan al de leden toe te laten met hunne gezinnen het feest bij te wonen, waren 4 avonden ingericht, en telkens liep de zaal "De Druif" prop-pensvol.

De Doorzitter toonde in een weldoordacht rede al wat de Vlaamsche Kring aan Vlaamsch levensuiting had doen ontstaan, en waarlijk de werkzaamheid van den Kring is groot en veelvuldig geweest. Benuttings werden in den schoot van den Kring, de tooneelafdeling, de studiefceeling, de Hoorsangvereeniging en het werkblad "De Beiaard" in het leven geroepen, terwijl onder den aandrang, en met de medewerking dier afdelingen verschillende liefdadigheidsdeesten werden gegeven. Aan alle werkers en leiders bracht Dr. Dubois hulde. De, waar het liefdadigheid of ontspanning voor de geïnterneerden geldt, altijd bereidwillige Mevr. Beyens, bracht eenige liederen ten gehoore en genoot veel bijval.

Het Vl. Tooneel uit het Kamp van Keist voerde op uitstekende wijze "De Paal" en een "Witvaart" op. Dat de spelers hun best deden bewezen de luide en langdurige toejuichingen.

Het Gemengd Koor van den Kring, onder de bekwame

me leiding van den Heer Peeters, zong op heerlijke wijze eenige prachtige liederen om den avond te sluiten.

Aan alle medewerkers werden bloemen en geschenken aangeboden, evenals aan den W. G. G. Heer Pitmeester Beyens die het feest met zijne aanwezigheid spherstede en daardoor bewees dat hij steeds bereid is om bij te staan en te helpen al wie werkt voor de

Ontwikkeling en de ontspanning der geïnterneerden. Ook de Hollandsche ereleden van den Vl. Kring lieten met eenige hartelijke woorden van den Heer Feinwober een prachtig bloemen-geschenk afgeven, waarvoor de Hr. Dubois zijn dank betuigde.

De viering van zijn eënjarij bestaan zal in de annalen van den V. K., wien wij geen tweede jaarfeest toewenschen, met schitterende letters geboekt blijven.

A. V.

MET DEN WUZEN MAN

"Morgen" kunnen we rijk worden. "Morgen" kunnen we gelukkig worden. "Morgen" al onze "morgens" zijn op "vandaag" opgebouwd. Als we ooit rijk en gelukkig willen worden, wat "morgen" gebeuren kan, moeten we "heden" zonder in minuit nitstel plannen maken en de handen aan 't werk slaan.

't Is beter bemind te hebben, zelfs als men zijne liefde verloren heeft, dan te leven om te wenschen het gedaan te hebben.

Een handelaar die geen vijanden heeft, verliest een hoop kartelooze reclame.

De moeder van een dochter zal nooit vergeten te vertellen hoe jong zij was, toen zij huwde.

De kleeren maken den man niet, maar zij helpen toch voor een groot deel mee om het moderne meisje te maken.

Het is de liefde van uw even-naasten voor uw geld die de schuld is van alle kwaad op de wereld.

Philo.

**PHOENIX
BROUWERIJ
AMERSFOORT**

J. GROOTENDORST
HOF N° 38

RUIME SORTERING VAN ALLE SOORTEN
SCHOENEN EN LAARZEN
DEGELIJKE KWALITEIT

ROOKT

DRAGON

TABAK

FABRIKANT J. GRUNO
GRONINGEN

**FOTOGRAFIE
L. B. J. SERRE**

*Verskillende Kunstwerken
Geïnterneerd belgisch personeel.*

KAMP 1 en UTRECHTSCHWEG 42
MIRTIGE PRUJZEN. VERZORGD WERK.

OLEON

KROMMESTRAAT

DANSLESSEN

*Alle dagen van 7½ tot 11 u
vrijdag uitgezonderd
v. Zondags van 3½ tot 5½
en van 7 tot 11 u. - Danslessen
v. Maandags van 7½ u.*

HEHENKAMP

LANGESTR. HOEK LANGEGRABT

*Costumes voor Heeren
Overjassen, enz.
Grote Reus van Weefstoffen
1ste hoedanigheid
Gematigde prijzen*

Wed. I. A. de Vries.
Lieve Vrouwestraat 50.
Amersfoort.

*Boedkoopste adres
voor yewaren en
guedschappen.
Voor Belgen speciaal tarief.*

JOH. VAN DIJK

LANGESTRAAT 116
AMERSFOORT

*Allelei soorten van
schoenen. Sport en
schootballartikelen, enz.
TELEFOON 70*

METAALWARENHANDEL

"VULKAAN"
LANGESTRAAT 90.

HUISHOUDELIJKE ARTIEKELN
GEREEDSCHAPPEN EN MATERIALEN
RUIME SORTERING
AANBEVELEND P. NIEROP

CAFÉ

TUSSCHEN

ALBERTSDORP

Sels
EN

Josephine KRAAIENHORST
EERSTE KWALITEIT
MAASTRICHT EN PILSENER.

L. HOUBAER

LANGESTRAAT 62-64-66

**HEEREN EN
KINDER
KLEEDING**

— JE ADRES —

**WEST FLANDRIA
VAARTKAAI ROESLAERE**

*De beste spannen, stee-
nen, bruggen, drenputten,
waterbakken.*

*Ge waarborgd waterdicht
gewapent en gestampt beton.
Vochtwerende middelen voor
nieuwe gebouwen
Ontvochtiging van oude
gebouwen.*

DEPOT: THOUROUT. DIXMUEDE
BESTUURDER: RAYM. STEYAERT

BÛKANTOOR

TE

BRUSSEL

RUE ROYALE 139

HOOFDKANTOOR

ROTTERDAM

WESTESTRAAT 3

A. SERNE & ZOON

TEL. 5954 COSTUMIERS OPGERICHT 1866

GROENENBURGWAL 56 AMSTERDAM

LEYERANCIERS VAN DE SCOUWBURGEN

VAN ZEIST. HARDERWIJK

LEYEREN COSTUMES IN HUUR VOOR: Optochten,
tooneel, gecostumeerde bals, enz.
NATIONALE KLEEDERDRACHTEN.

OPENING

DER
NIEUWE MAGAZIJNEN

DE FAAM

LANGESTRAAT 5

*Verkoopt uitsluitend
solide goederen tegen
zeer lage prijzen.*

**CAFÉ-RESTAURANT
HOTEL**

**HUIS TEN HALVE
SOESTERBERG**

*Grote hof. Veranda.
Aangename verblijf.
Verzorgde keukens en kelders*
J. PUTMAN

F. W. VAN BEEK

KERKSTRAAT 4 TEL. 457

*Speciaal adres voor
het laten bouwen van
rijwielen. Grote moderne
reparatieinrichting voor
alle rijwielen en motoren.*

**BELGISCHE
BANKETBAKKERIJ**

C. STOOVE

UTRECHTSCHWEG

VRUCHTEN

TAARTEN

CAKES EN
KOEKJES